

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

آزمون تشریحی مدارس سلام

س ل م
مجموعه مدارس سلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

کلاس:

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

نام درس: فارسی

پایه: دهم

رشته: ریاضی و تجربی

تاریخ آزمون: ۱۳۹۷/۱/۲۲

صفحه ۱ از ۴

بارم	سؤال	ردیف
۷	بخش اول: قلمرو زبانی	
۱	معادل معنایی واژه‌های زیر را در بیت‌ها بیابید و در مقابل هر واژه بنویسید. (یک واژه اضافی است). شبرو، عرش، غنا، مدفن، آرمان الف) هر آن کس که پیش من آید به جنگ ب) گفتم که چیست راهزن عقل و دین من ج) ترک آرزو کردم رنج هستی آسان شد د) نه بی‌تخت شاهی بست دینی به پای نبیند به جز دوزخ و گور تنگ گفتا که چین زلف و خط عنبرین من سوخت پرفشانی‌ها، کاین قفس گلستان شد نه بی‌دین بود شهریاری به جای	۱
۰/۵	تفاوت معنایی فعل «گشت» را توضیح دهید. بادی که در زمانه بسی شمع‌ها یک‌گشت گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو کشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد گفتا تو بندگی کن کاو بنده‌پرور آید	۲
۱/۵	در گروه کلمات زیر غلط‌های املائی را بیابید و به طور صحیح بنویسید. «احساس غرور - صدای انفجار محیبی - صف طویل - نفخ سور - زوزه آمبولانس - خطوط و ستور - تیغ تیز - سرکش و توسن - الم‌داران تحوّل - عمارت و آبادانی - حرّای شیر - نقض پیمان - خاست خدا - حیات دل‌ها»	۳
۰/۵	برای واژه‌های «عادل، خالد» یک هم‌خانواده بنویسید.	۴
۱	با توجه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «یوسف صدیق وفادار بود و یعقوب، خود او را به صبر آموزگار بود و زلیخا در عشق او بی‌قرار بود.» الف) یک واژه «مرکّب» بیابید. از واژه «صبر» یک واژه «وندی» بسازید. ب) یک ترکیب اضافی بیابید و بنویسید. سپس نقش دستوری «هسته» آن را بنویسید.	۵
۰/۵	مفرد جمع‌های مکسر زیر در کدام بیت‌ها هست؟ (یک واژه اضافی است). «طلبه، اشخاص، منابر» الف) بدین دشت هم دار و هم منبر است ب) افتادگی آموز اگر طالب فیضی که روشن جهان زیر تیغ اندر است هرگز نخورد آب، زمینی که بلند است	۶
۰/۵	فعل جمله دوم چه زمانی دارد؟ گفتم چو بیایی غم دل با تو بگویم	۷

بارم	سؤال	ردیف
۰/۷۵	<p>طبق نمودار یک گروه اسمی بنویسید.</p> 	۸
۰/۷۵	<p>با توجه به ابیات زیر درستی یا نادرستی جملات را تعیین کنید.</p> <p>بسه آورد با او بسننده نبود چو آمد خروشان به تنگ اندرش الف) نقش ضمیر «ش» در مصراع آخر «مضاف الیه» است. ب) بیت اول سه جمله دارد. ج) «به تنگ اندر» یک متمم با دو حرف اضافه است.</p>	۹
۵	بخش دوم: قلمرو ادبی	
۱	<p>آرایه‌های مربوط به هر بیت را مقابل آن بنویسید. (یک آرایه اضافی است)</p> <p>مجاز، اغراق، کنایه، ایهام، جناس تام الف) شود کوه آهن چو دریای آب ب) گفتم غم تو دارم گفتا غمت سرآید ج) محتاج قصه نیست گرت قصد خون ماست د) بر تیر جورستان ز تحمل سپر کنیم</p> <p>اگر بشنود نام افراسیاب گفتم که ماه من شو گفتا اگر برآید تا سختی کمان شما نیز بگذرد</p>	۱۰
۰/۵	<p>آرایه «تضاد» بین کدام کلمات در بیت‌های زیر دیده می‌شود؟</p> <p>الف) به هر دل، عشق رنگ تازه بر کرد ب) هم اکنون تو را ای نبرده سوار گهی با سنگ گه با شیشه سر کرد پیاده بیاموزمست کـ آزار</p>	۱۱
۰/۵	<p>در بیت زیر «تشبیه و استعاره» را تعیین کنید.</p> <p>نقش کردم رخ زیبای تو در خانه دل خانه ویران شد و آن نقش به دیوار بماند</p>	۱۲
۰/۵	<p>مفهوم عبارت‌های کنایی زیر را بنویسید.</p> <p>الف) رخ نامور سوی توران کنی ب) زین کاروانسرا، بسی کاروان گذشت</p>	۱۳

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

آزمون تشریحی مدارس سلام

س ل م
مجموعه مدارس سلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

پایه: دهم

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

رشته: ریاضی و تجربی

تاریخ آزمون: ۱۳۹۷/۱/۲۲

صفحه ۳ از ۴

ردیف	سؤال	بارم
۱۴	قالب «قصیده» چه شباهتی با قالب «غزل» دارد؟ توضیح دهید.	۰/۵
۱۵	بیت‌ها را کامل کنید. الف) تا عهد تو در بستم، عهد همه بشکستم ب) ج) د) گویا طلوع می‌کند از مغرب آفتاب	۲
بخش سوم: قلمرو فکری		
۱۶	معنی بیت‌ها را به نثر روان بنویسید. الف) گفتم دل رحیمت کی عزم صلح دارد ب) دری که به باغ بینش ما گشوده‌ای / هزار بار خبیری تراست / مرحبا به بازوان اندیشه و کردار تو ج) کنون لشکر و دژ به فرمان توست د) کشانی بدو گفت: بی‌بارگی	۲
۱۷	معنی عبارت‌ها را به نثر روان بنویسید. الف) تا با خاک انس نگیری، راهی به مراتب قرب نداری. ب) هر کرسی بدون اجازه از بام میهن ما بگذرد، باید پرهایش را به تربیت‌شدگان نسل ما باج بدهد. ج) در بدایت بند و چاه بود و در نهایت تخت و گاه. د) شیخ بفرمود: زینهار! تا سر این حقه باز نکنی.	۲
۱۸	مضمون مشترک بیت‌های زیر را بنویسید. الف) تا زیر خاکی ای درخت تنومند ب) تنم گر بسوزی به تیرم بدوزی کجا می‌توانی ز قلبم ربایی	۰/۵
۱۹	در بیت زیر منظور از کلمات مشخص شده چیست؟ ای تورمه سپرده به چوپان گرگ‌طبع این گرگی شبان شما نیز بگذرد	۰/۵
۲۰	با توجه به بیت «نیامد به دامم به سان تو گور / ز چنگم رهایی نیابی، مشور» الف) منظور از «گور» چه کسی است؟ گوینده کیست؟ ب) فعل «مشور» به چه معناست؟	۰/۷۵

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

آزمون تشریحی مدارس سلام

س ل م
مجموعه مدارس سلام

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

پایه: دهم

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

رشته: ریاضی و تجربی

تاریخ آزمون: ۱۳۹۷/۱/۲۲

صفحه ۴ از ۴

بارم	سؤال	ردیف
۰/۷۵	در بیت «تهمت بر آشفت و با توس گفت / که رهام را جام باده‌ست جفت» الف) مصراع دوم کدام ویژگی رهام را بیان می‌کند؟ ب) دلیل خشم رستم چه بود؟	۲۱
۰/۵	بیت زیر یادآور کدام ضرب‌المثل است؟ آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد	۲۲
۰/۵	ویژگی دو سوی گفت و گو را در این بیت بنویسید. گفتم ز مهرورزان رسم و فایده‌آموز گفتاز خوبرویان این کار کمتر آید	۲۳
۰/۵	مفهوم عبارت «دشمن برده ماشین است و تو ماشین را در خدمت ایمان کشیده‌ای» چیست؟	۲۴
۲۰	جمع بارم	